

2^ο φύλλο εργασίας

A' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

Διαβάστε το παρακάτω κείμενο, απόσπασμα από το έργο του Μ. Λουντέμη *Ένα παιδί μετράει τα' άστρα*, συζητήστε μεταξύ σας και σημειώστε στα κενά, ώστε στη συνέχεια να μπορέσετε να παρουσιάσετε τη δουλειά σας στην ολομέλεια της τάξης

1. Παρατηρώντας τον διάλογο μεταξύ δασκάλου και μαθητή να προσδιορίσετε τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του προφορικού λόγου.

(Πριν απαντήσετε, αναζητήστε στο διαδίκτυο και ρίξτε μια ματιά στα χαρακτηριστικά των κειμενικών ειδών)

.....
.....
.....
.....
.....

2. «Γράμματα του σχολείου ... εδώ ή εκεί»

Να μετατρέψετε την απάντηση του παιδιού σε πρωτοπρόσωπο λόγο και να σχολιάσετε την επιλογή του προσώπου στο κείμενο.

.....
.....
.....
.....
.....

3. Στο απόσπασμα διαφαίνεται η λαχτάρα του παιδιού για το σχολείο, για τα γράμματα αλλά και το δίλημμα που αντιμετωπίζει: «Γνώση ή επιβίωση». Πώς τελικά συμβιβάζει αυτά τα δύο; Γιατί, πιστεύετε, ο Μέλιος λαχταρά τόσο πολύ το σχολείο;

.....
.....
.....
.....
.....

B' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. «Γράμματα του σχολείου», «Γράμματα του ποδαριού» αναφέρεται στο κείμενο. Τι σημαίνει κατά την άποψή σας αυτή η διαπίστωση /διάκριση που κάνει το παιδί; Γιατί θεωρεί τόσο σημαντικά τα γράμματα του σχολείου;

.....
.....
.....

.....
.....

Γ' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3 . Με αφορμή το κείμενο να συζητήσετε και να διατυπώσετε ορισμένους από τους λόγους που ενδεχομένως αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες μάθησης.

.....
.....
.....
.....

Δ' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. Ο Μέλιος της ιστορίας μας προσπαθεί κάτω από αντίξοες συνθήκες να μάθει γράμματα. Να αναφέρετε σύγχρονες περιπτώσεις μαθητών, που παρ' όλες τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν επιμένουν να προσπαθούν να κατακτήσουν τη γνώση.

.....
.....
.....
.....

Ε' ομάδα

(Η πρώτη και η δεύτερη ερωτήσεις είναι κοινές για όλες τις ομάδες).

3. Ο Μέλιος προσφέρει στον δάσκαλο ένα ποσό ως αμοιβή για τα μαθήματα που θα του κάνει. Γιατί ο δάσκαλος δέχεται τα χρήματα από το παιδί; Πολλοί υποστηρίζουν ότι οι μαθητές θα έπρεπε να πληρώνουν για την εκπαίδευσή τους, ώστε να εκτιμούν περισσότερο το σχολείο. Συμφωνείτε με αυτή την άποψη;

.....
.....
.....
.....

Μ. Λουντέμης

Ένα παιδί μετράει τ' άστρα

(απόσπασμα 1)

Όσπου να κλείσει κείνη η χρονιά, είχε καταπιεί κι άλλα καμιά δεκαριά βιβλία. Τότε πήρε να γίνεται λόγος για κείνο το παραπαιδί, σ' όλα τα σπίτια. Το 'μαθε κι ο δάσκαλος, και μια μέρα του παράγγειλε να πάει να τον δει. Βάζει, λοιπόν, ένα παστρικό πουκάμισο και πάει.

-Α, έλα δω... του κάνει ο δάσκαλος. Εσύ είσαι που λες τα παραμύθια;

-Δε φταίω γω... έκανε το παιδί.

-Και ποιος σου είπε ότι φταις; Καλά καμωμένα είν' αυτά που κάνεις. Μα γιατί δεν έρχεσαι να σε γράψουμε να μάθεις και γράμματα του σκολειού; Έ; Δεν τ' αγαπάς;

Γράμματα του σκολειού! Αν τ' αγαπούσε! Μα υπήρχαν πιο γλυκά γράμματα! Πώς όμως να τα μάθει; Αυτός μάθαινε γράμματα του ποδαριού, γράμματα τής τρεχάλας, μιαν αράδα εδώ και μιαν εκεί. Μαζί με τα δαμάλια. Να βοσκάν εκείνα γρασίδι κι αυτός βιβλίο. Αν τ' αγαπούσε λέει! Τι λόγια είν' αυτά που λες, κυρ δάσκαλε! Μα πόσα κομμάτια θα γίνει ένα τόσο δα ανθρωπάκι; Βλέπεις, τα σκολειά σ' αυτόν τον κόσμο είναι όλα σκολειά της μέρας. Ανοίγουνε τις πόρτες τους μαζί με τα μαντριά. Πού να πάει; Εδώ ή εκεί;

Πάει λοιπόν με το κοπάδι. Και παίρνει λίγο χρήμα, που είναι πηχτός ιδρός. Το μαζεύει λίγο λίγο, όπως το μερμηγκάκι το σπόρο. Έχει κάτι σχέδια... Σκοπεύει, σα θα μαζέψει κάμποσα, να πάει στο δάσκαλο και να του πει: «Να, πάρε, και δος μου γράμματα, γράμματα καλά όμως, του σκολειού...». Έχει την ελπίδα ότι έτσι δε θα τον διώξουν. Έχει ακουστά για τους δασκάλους ότι είναι καταδεχτικοί άνθρωποι και δε θα τον αποπάρουνε.

Και, τώρα, να, ο δάσκαλος ήρθε μοναχός του. Η καλή του τύχη τον έφερε μπροστά του. Και τι;... Δάσκαλος αληθινός, με γυαλιά! Και τον καλάει και στο σπίτι του. Ωρα ήταν λοιπόν. Πιάνει κι αυτός το σακάκι του και το κουνάει.

Τ' είν' αυτό; Ρωτά ο δάσκαλος.

-Χρήματα.

-Πού τα 'βρες;

-Τα κέρδισα.

-Και γιατί τα κουνάς;

-Είναι για γράμματα. Μα δεν είναι πολλά. Άμα τα κάνω μπόλικά, θα τα φέρω εδώ να μου μάθεις. Μπορεί να γίνει αυτό, κυρ δάσκαλε;

-Αν μπορεί;...

Ο δάσκαλος έβαλε τη γροθιά του στο μάτι για να διώξει ένα σκουπίδι. Ύστερα κοίταξε το παιδί βαθιά στα μάτια.

-Λοιπόν... πήγε να του πει.

Η φωνή του ήταν κάπως αλλιώςτικη, έτσι λιγάκι σα βραχνή.

-Άστα... Άστα εκεί, είπε, και πήγαινε... Αύριο, που θα παχνίσεις τα δαμάλια σου, έλα... του λέει.

-Να πάρω πλακοκόντυλο, δάσκαλε; Να πάρω χαρτιά, μολύβια;

-Όχι, όχι, καλό μου παιδί... πώς είναι τ' όνομά σου;

-Μέλιος.

-Όχι, Μέλιο.

Και πάλι ήταν αλλαγμένη ή φωνή του, πιο πολύ αλλαγμένη

και πιο βραχνή.

Το παιδί στάθηκε λίγο. Ύστερα άδειασε την τσέπη του στο τραπέζι κι έφυγε. Ο δάσκαλος ούτε γύρισε να το δει. Αφανίστηκε να κοιτά έξω απ' το παράθυρο, σα να ξεφύτρωσε ξαφνικά εκεί έξω κάνας καινούριος κόσμος και πάσκιζε να τον μάθει.

Απ' τ' άλλο βράδυ άρχισε να πηγαίνει. Σα συγύριζε τα βόδια και τα πότιζε και τα πάχνιζε, έχυνε στο κεφάλι του ένα μαστραπά νερό, σφουγγιζότανε, έχωνε στον κόρφο του τα χαρτιά του, και κλεφτά κλεφτά τρύπωνε στο σπίτι του δάσκαλου. Τα 'χανε συμφωνήσει οι δυο τους, να μη μαθευτεί το μυστικό τους πουθενά.

Μ. Λουντέμης,
Ένα παιδί μετράει τ' άστρα